

Co-funded by
the European Union

INTERCULTURELE DIALOOG

PARTNER: Cap Ulysse

LAND: Frankrijk

Inhoudsopgave

1. Inleiding	2
2. Leerdoelen	3
3. Theoretische achtergrond	4
4. Interculturele dialoog	5
4.1 Inleiding tot het onderwerp	5
4.2 Toepassing in het volwassenenonderwijs	6
4.3 Casestudy's en voorbeelden	7
5. Onderwijs- en leermethoden	8
5.1 Methodologische aanpak	8
5.2 Voorgestelde activiteiten	9
6. Referenties en verder leesmateriaal.	10
7. Conclusie	10

1. Introductie

In de onderling verbonden wereld van vandaag is het bevorderen van interculturele dialoog essentieel voor het bevorderen van wederzijds begrip, tolerantie en sociale cohesie tussen gemeenschappen. Het One Culture-project maakt gebruik van kunst en cultureel erfgoed om cruciale kwesties aan te pakken, zoals nationalisme en euroscepticisme, kwesties die vaak worden gevoeld door gevoelens van haat en discriminatie, die individuen en gemeenschappen kunnen verdelen, wat kan bijdragen aan gefragmenteerde samenlevingen, wat leidt tot uitsluiting en discriminatie.

Binnen dit kader onderzoekt deze module hoe interculturele dialoog **verdeeldheid kan tegengaan, vooroordelen kan verminderen en inclusie kan bevorderen**. Interculturele dialoog komt naar voren als een oplossing om tolerantie te bereiken en dialoog op tafel te brengen.

Dit proces stimuleert het openstaan voor verschillende perspectieven door middel van dialoog. Het brengt deelnemers met verschillende achtergronden samen om een gemeenschappelijke basis te vinden, terwijl de nadruk wordt gelegd op de beginselen van mensenrechten, wereldburgerschap en EU-waarden.

De Europese Commissie definieert interculturele dialoog als:

*"Een open en respectvolle uitwisseling van standpunten tussen individuen en groepen met verschillende etnische, culturele, religieuze en taalkundige achtergronden en erfgoed op basis van wederzijds begrip en respect."*¹

De erkenning van de interculturele dialoog door de EU onderstreept het belang ervan voor het aanpakken van spanningen tussen diverse gemeenschappen. Het One Culture-project belichaamt dit principe door eenheid te bevorderen door middel van dialoog, culturele uitwisseling en gedeeld erfgoed.

Naast het bevorderen van sociale cohesie is de interculturele dialoog een krachtig educatief instrument, met name in omgevingen voor volwasseneneducatie. Terwijl samenlevingen worstelen met populisme, xenofobie en verkeerde informatie, wordt het essentieel om leerlingen uit te rusten met kritisch denken, empathie en communicatieve vaardigheden.

Deze opleidingstoolkit is in de eerste plaats gericht op het ontwikkelen van de competenties van opleiders en het aanreiken van nieuwe vaardigheden en strategieën om de interculturele dialoog in het volwassenenonderwijs aan te pakken. Het is essentieel om de trainer uit te rusten met essentiële kennis van concepten en theorieën om een goed begrip te krijgen van wat er achter de interculturele dialoog zit, evenals het belang en de impact ervan op de samenleving. Door een constructieve dialoog aan te gaan, kunnen opleiders en lerende volwassenen niet alleen beter omgaan met culturele diversiteit, maar worden ze ook actieve aanjagers van verandering bij het bevorderen van een inclusiever en verenigd Europa.

¹ https://home-affairs.ec.europa.eu/networks/european-migration-network-emn/emn-asylum-and-migration-glossary/glossary/intercultural-dialogue_en

2. Leerdoelen

Deze module dient als leidraad voor opleiders om kennis op te doen en vaardigheden te ontwikkelen met betrekking tot interculturele dialoog en aanverwante concepten en theorieën, en om deze kennis en praktijk op innovatieve en creatieve manieren over te dragen aan hun volwassen lerenden.

Aan het einde van deze training kunnen trainers:

1. **Sleutelconcepten identificeren en definiëren met betrekking tot interculturele dialoog.** Trainers duiken in het universum van de interculturele dialoog en definiëren de verschillende kernconcepten (cultuur, culturele diversiteit, vooroordelen, discriminatie, multiculturalisme ...).
2. **Uitleggen wat de impact is van misverstanden en een gebrek aan dialoog in de samenleving, met name hoe ze bijdragen aan conflicten, uitsluiting en verdeeldheid.** Trainers zullen analyseren hoe miscommunicatie, stereotypen en het ontbreken van dialoog kunnen leiden tot sociale verdeeldheid, uitsluiting en zelfs conflicten. Deze doelstelling stimuleert een beter begrip van de maatschappelijke gevolgen van onverdraagzaamheid en benadrukt de rol van onderwijs bij het bevorderen van cohesie en wederzijds respect.
3. **Voorbeelden uit de praktijk identificeren als opleiders om de interculturele dialoog en competenties onder hun lerenden te bevorderen.** Trainers zullen kunnen onderzoeken hoe de verschillende projecten, activiteiten en workshops het onderwerp interculturele dialoog aanpakken en hoe dit van invloed kan zijn op lerenden.
4. **Ontwikkelen van actieve luistervaardigheden bij leerlingen om wederzijds begrip te bevorderen.** Door middel van specifieke strategieën zullen trainers leren hoe ze actief luisteren bij hun leerlingen kunnen aanmoedigen, met de nadruk op empathie en niet-oordelen. Dit omvat het creëren van een respectvolle en ruimdenkende omgeving om elke leerling in zijn kracht te zetten.
5. **Stimuleren van kritisch denken bij leerlingen door verschillende culturele perspectieven te verkennen.** Trainers zullen handvatten krijgen om leerlingen te ondersteunen bij het in twijfel trekken van aannames, het uitdagen van stereotypen en het overwegen van verschillende culturele standpunten. Dit doel bevordert een open, analytische instelling die essentieel is voor het begrijpen van complexe interculturele kwesties en het verminderen van vooroordelen.
6. **Toepassen van de interculturele dialoog in trainingssituaties om begrip en communicatie te bevorderen.** Trainers zullen in hun eigen sessies oefenen met het gebruik van interculturele dialoogmethoden, waarbij ze inclusieve leerruimtes ontwerpen die communicatie aanmoedigen, vooroordelen verminderen en sociale cohesie ondersteunen. Deze doelstelling zet theorie om in actie en helpt opleiders om facilitators van interculturele uitwisseling te worden.

3. Theoretische achtergrond

Er zijn enkele basistheorieën en -concepten nodig om de interculturele dialoog en het belang ervan te begrijpen. Daarom zullen op dit punt van de module enkele concepten en theorieën kort worden uitgediept.

Om de voortdurend groeiende interculturele samenlevingen te beheren, zijn er verschillende modellen ontstaan om coëxistentie te vergemakkelijken, waaronder culturele assimilatie, multiculturalisme en interculturaliteit.

Culturele assimilatie domineerde ooit als de belangrijkste benadering voor de integratie van minderheidsgroepen. Dit proces concentreerde zich op het feit dat minderheidsgroepen de waarden, gedragingen en overtuigingen van de dominante cultuur moesten overnemen. Dit kreeg echter kritiek omdat het de identiteit van minderheden negeerde. Als reactie hierop **ontstond het multiculturalisme**, dat erkenning en respect voor verschillende culturen bevorderde.² Hierop voortbouwend gaat **interculturaliteit** een stap verder door actieve betrokkenheid en zinvolle interactie tussen culturen aan te moedigen. Het bevordert wederzijds respect, gedeelde waarden en dialoog en legt de basis voor **interculturele dialoog**, de focus van deze module.

Franz Boas en cultureel relativisme

Cultureel relativisme stelt dat elke cultuur op zijn eigen voorwaarden moet worden begrepen, in plaats van te worden beoordeeld volgens de normen van een andere cultuur. Cultureel relativisme daagt **etnocentrisme uit**, wat de neiging is om andere culturen te evalueren op basis van de eigen culturele normen. Door een cultureel relatief perspectief aan te nemen, kunnen individuen verder gaan dan oordelen over wat "juist" of "acceptabel" is en een meer genuanceerde waardering ontwikkelen voor diverse culturele waarden en praktijken.³

Marshall Rosenberg en Geweldloze Communicatie (GC)

De GC-benadering weerspiegelt het idee van een communicatieproces dat gericht is op wederzijds actief luisteren tussen individuen of groepen. Deze aanpak richt zich op vier belangrijke stappen: observatie van feiten zonder oordeel, gevoelens eerlijk uiten, onvervulde behoeften identificeren en een duidelijk en positief verzoek doen.⁴ Deze stappen zijn essentieel om misverstanden op te lossen, relaties op te bouwen op basis van empathie en respect, waardoor deze methode een belangrijk hulpmiddel is voor het aangaan van een interculturele dialoog en wederzijds begrip.

Dit zijn enkele van de theorieën die tijdens deze module zullen worden onderzocht. Alle theorieën zijn gecorreleerd aan het hoofdthema van de interculturele dialoog en zullen tijdens de module-activiteiten aan bod komen. Andere hoofdconcepten zullen worden verkend en gedefinieerd via deze module-toolkit.

² Bron: <https://www.britannica.com/topic/multiculturalism>

³ Bron: <https://www.britannica.com/topic/https://www.thoughtco.com/cultural-relativism-definition-3026122>

⁴ Bron: <https://outils-psy.com/communication-non-violente-principes/>

4. Interculturele dialoog

4.1 Inleiding tot het onderwerp

Door de geschiedenis heen hebben mensen een diepgaand proces van ontwikkeling en evolutie doorgemaakt, grotendeels gevormd door de interacties tussen verschillende identiteiten, waarden, attitudes en overtuigingen. Deze ontmoetingen (hetzij door handel, migratie, oorlog of diplomatie) hebben een cruciale rol gespeeld bij het vormen van onszelf en hebben uiteindelijk het voortbestaan en de vooruitgang van onze soort beïnvloed.

In de wereld van vandaag verandert het culturele landschap snel en voortdurend. **Globalisering**, gekenmerkt door de toenemende onderlinge afhankelijkheid tussen regio's, samen met factoren zoals snelle technologische vooruitgang, toegenomen communicatie, internationaal reizen en handel, heeft een ongekennde uitwisseling van ideeën, gewoonten en praktijken mogelijk gemaakt. Dit heeft geresulteerd in steeds diversere samenlevingen die verschillende culturele invloeden vermengen tot een rijke culturele mix.

Globalisering heeft echter niet alleen nieuwe perspectieven geïntroduceerd, maar heeft ons ook uitgedaagd om door de complexiteit van **culturele identiteit** in een onderling verbonden wereld te navigeren. Met nieuwe en opwindende ontwikkelingen zijn ook andere uitdagingen op tafel gelegd.

We beschouwen culturele diversiteit vandaag de dag als een wereldwijde uitdaging. Omdat verschillen angst veroorzaken, komen onverdraagzaamheid, **discriminatie**, populisme, xenofobie, racisme en gewelddadig extremisme voort uit de angst die we ontwikkelen voor het onbekende, iets dat kan veranderen in de **uitsluiting van mensen en gemeenschappen** en uiteindelijk geweld dat de vrede en het welzijn van gemeenschappen bedreigt.

Eurocepticisme en **nationalisme** zijn twee bewegingen die voortkomen uit mensen die de Europese instellingen wantrouwen en die culturele diversiteit en de toenemende migratie naar Europa zien als een grote bedreiging voor de Europese culturele identiteit. Dit leidt vaak tot weerstand en uitsluiting van de gemeenschappen.

Interculturele dialoog biedt een duidelijk pad om twee verschillende werelden te benaderen, kloven te dichten en een manier te bieden om deze barrières te doorbreken, met de nadruk op waarden als respect, kritisch denken, niet-oordelen, een gevoel van menselijkheid en empathie. Deze aanpak blijkt een belangrijk hulpmiddel te zijn om **door diversiteit te navigeren, misverstanden te overwinnen en sociale spanningen aan te pakken**.

Door zich te concentreren op interculturele dialoog, verkent deze module methoden en strategieën om trainers te helpen een nieuwe visie te krijgen op hoe ze **bepaalde vaardigheden van lerenden kunnen ontwikkelen, zoals actieve luistervaardigheden, om hun vooroordelen uit te dagen en deel te nemen aan uitwisselingen**. Door dit proces creëren we wegen voor **begrip, coëxistentie en eenheid**, waardoor de waarden van de **EU** en de belangrijkste principes van het One Culture-project worden versterkt.

4.2 Toepassing in het volwassenenonderwijs

Dit concept biedt volwassen lerenden de mogelijkheid om met elkaar in contact te komen, elkaar te erkennen en te waarderen. Dit betekent het afbreken van muren die gemeenschappen verdelen, het benaderen van mensen en culturen, en het bestrijden van vooroordelen en stereotypen door de zogenaamde angst die we voelen voor het onbekende te demystificeren.

Interculturele dialoog in het volwassenenonderwijs stelt lerenden in staat om even de tijd te nemen om te luisteren, naar hen te luisteren, te begrijpen, begrepen te worden en ook kennis en bewustzijn op te doen van het individu dat voor ons staat, waardoor lerenden worden aangemoedigd om meer inclusieve omgevingen in hun gemeenschappen te creëren.

De oprichting van deze inclusieve gemeenschappen is een belangrijke stap om de zichtbaarheid en sociale inclusie te versterken van lerenden die zich vaak niet gehoord of gezien voelen.

Als een goed proces omvat interculturele dialoog de ontwikkeling van transversale communicatieve vaardigheden zoals GC, actief luisteren en andere belangrijke vaardigheden die bijdragen om lerenden te helpen navigeren door interculturele situaties in professionele of persoonlijke contexten.

Aangezien deze concepten vaak complex en moeilijk over te dragen zijn, moeten opleiders prioriteit geven aan benaderingen die de interculturele dialoog en de daarmee samenhangende concepten reëel maken en waarmee kan worden **geëxperimenteerd**. Dit kan worden gedaan door gebruik te maken **van storytelling en/of verhalen van situaties uit het echte leven** met betrekking tot de concepten die in deze module aan bod komen. Iets dat ervoor zorgt dat leerlingen zich op een creatieve manier verhouden tot of deel uitmaken van het leerproces.

Door creatieve en ervaringsgerichte methoden toe te passen, geven trainers een nieuwe dimensie aan dit thema en bevorderen ze dialoog, zelfexpressie en actieve deelname. Elk individu draagt bij met zijn/haar eigen identiteit en kennis en verrijkt zo de leeromgeving.

4.3 Casestudy's en voorbeelden

Casestudy 1 - Musea als plaatsen voor interculturele dialoog - project "City Telling"

Dit project, ontwikkeld in Bologna, Italië, maakt deel uit van het Europese initiatief Musea als plaatsen voor interculturele dialoog en groepeert 30 projecten in Italiaanse, Nederlandse, Spaanse en Hongaarse musea om de interculturele dialoog en de betrokkenheid van de gemeenschap via musea te bevorderen.

"City Telling" was bedoeld om musea om te vormen tot culturele ruimtes waar gemeenschappen samenkomen om verhalen en realiteiten over hun culturele ervaringen en identiteit te delen, en wederzijds begrip en respect tussen verschillende culturele groepen te bevorderen. Verschillende individuen en culturele groepen zijn op een participatieve manier betrokken bij co-creatiетoonstellingen en vertelsessies, waardoor ze sterker worden en van zich laten horen.⁵

Casestudy 2- Streetfootballworld - Voetbal voor Eenheid

Het Football for Unity-programma, gelanceerd tijdens UEFA EURO 2020⁶ en opnieuw gelanceerd in UEFA EURO 2024, gebruikte voetbal als een middel om mensen over de grenzen heen samen te brengen. Het creëerde ruimtes waar jonge vluchtelingen, migranten en lokale jongeren met elkaar in contact konden komen, stereotypen konden doorbreken en vriendschappen konden opbouwen door middel van het spel. Een belangrijk onderdeel van het programma was Football3, waar spelers hun eigen regels bepaalden, zonder scheidsrechters speelden en na elke wedstrijd samen nadachten, waarbij ze wederzijds respect, teamwerk en open communicatie leerden. Deelnemers namen ook deel aan workshops en leiderschapstrainingen, waardoor ze ambassadeurs werden voor inclusie in hun gemeenschap. Dit programma probeerde xenofobie en discriminatie aan te pakken door middel van voetbal en bracht verschillende culturen samen.⁷

Casestudy 3 - Alliantie van beschavingen van de Verenigde Naties (UNAOC) - Conflictpreventie

De Alliantie van Beschavingen van de Verenigde Naties is een entiteit van de Verenigde Naties die bruggen wil slaan tussen samenlevingen door dialoog en begrip te bevorderen en interculturele dialoog te gebruiken als een strategie om samenwerking tussen naties, mensen en culturen te bevorderen.⁸ Deze entiteit heeft een belangrijke rol gespeeld bij het aanpakken van conflictpreventie door de interculturele en interreligieuze dialoog te bevorderen.

Een voorbeeld is het BRIDGE-project (Building Relations for Intercultural Dialogue in Bosnia and Herzegovina). Dit initiatief, dat werd gefinancierd door het Italiaanse Agentschap voor Ontwikkelingssamenwerking en wordt uitgevoerd door UNDP Bosnië en Herzegovina, was gericht op het voorkomen van toekomstige conflicten in een post-conflictsamenleving. Het project gebruikte interculturele dialoog door middel van milieu-, sport- en culturele programma's als een primair instrument om jongeren met verschillende etnische en religieuze achtergronden te versterken en te verbinden.⁹

5 Bron: https://www.ne-mo.org/fileadmin/Dateien/public/service/Handbook_MAPforID_EN.pdf

6 Bron: <https://uefafoundation.org/action/football-for-unity/#>

7 Bron: <https://www.uefa.com/news-media/news/0287-19953fea39c0-8fc8aba7f9bf-1000--promoting-inclusion-with-football-for-unity-2-0/>

8 Bron: <https://www.unaoc.org/>

9 Bron: https://info.undp.org/docs/pdc/Documents/BIH/BRIDGE_UNDP2021.docx.pdf

5. Onderwijs- en leermethoden

5.1 Methodologische aanpak

Om deze concepten effectief toe te passen, zullen **verschillende technieken en pedagogische benaderingen** worden geïntegreerd.

In de context van **volwasseneneducatie** zal deze module **alternatieve pedagogische methoden gebruiken** die prioriteit geven aan **ervaringsleren (leren door te doen)** om de autonomie van de lerenden te vergroten, maar ook om waarde te geven aan hun eigen ervaringen.

Een **"learning by doing"**-aanpak zal centraal en transversaal zijn in deze module. Leerlingen zullen zich actief bezighouden met het onderwerp en zich onderdompelen in de belangrijkste concepten door middel van **praktische ervaringen**. Deze **ervaringsgerichte benadering** vergemakkelijkt **een dieper begrip en retentie** door leerlingen aan te moedigen hun kennis op praktische manieren toe te passen. Door met het materiaal om te gaan in een **interactieve en probleemoplossende context**, worden lerenden in staat gesteld om middelen te mobiliseren en oplossingen te ontwikkelen, in plaats van passief informatie te ontvangen. Deze methode plaatst leerlingen als actoren en actieve deelnemers in hun leerproces, waardoor kritisch denken en aanpassingsvermogen worden bevorderd.

Daarnaast zal **participatief leren** een cruciale rol spelen. Door lerenden te betrekken en hun **voorkennis en ervaringen te waarderen**, wordt het leerproces verbeterd en ontstaat er een **inclusievere en dynamischere onderwijsomgeving**. Door een **collaboratieve en interactieve** aanpak te hanteren, zorgt deze module ervoor dat leerlingen **op een zinvolle manier met de inhoud omgaan**, wat leidt tot een meer diepgaande en transformatieve educatieve ervaring.

De activiteiten zullen beide heuristische benaderingen hebben, waarbij de leerlingen autonoom oplossingen moeten vinden en zullen moeten terugkeren naar collectieve intelligentie om de problemen op te lossen. Daarnaast zal een vragende aanpak worden ingevoerd in de vorm van debriefts van de activiteiten, om inzichten, gevoelens en feedback van de activiteiten te verzamelen en om belangrijke informatie over te brengen met betrekking tot de concepten die bij de activiteit betrokken zijn.

Als aanvulling op deze interactieve methoden kan het toevoegen van **digitale tools en visuele bronnen** uiterst belangrijk zijn. Deze tools in de vorm van presentaties, video's en andere multimedia-inhoud zullen niet alleen de leerervaring verrijken, maar ook dienen als **krachtige hulpmiddelen** om de betrokkenheid van leerlingen te begrijpen en te vergroten. In het volwassenenonderwijs kunnen visuele en digitale methoden helpen om complexe onderwerpen toegankelijker en herkenbaarder te maken, door in te spelen op verschillende leerstijlen en de participatie te vergroten.

Ten slotte zal het van cruciaal belang zijn voor trainers om te benadrukken dat de ruimte waar de activiteit plaatsvindt een veilige plek is, waar ze open en respectvolle gesprekken kunnen voeren en waar ze zich kunnen uiten zonder angst voor oordeel.

5.2 Voorgestelde activiteiten

Aangezien de interculturele dialoog een proces is, moeten de opleiders dit in fasen aanpakken. Enkele voorbeelden van activiteiten gericht op experimenteel leren en een participatieve aanpak kunnen de vorm hebben van games, microlearning, zelfexpressie of rollenspellen. Enkele voorbeelden van activiteiten ter inspiratie zijn hieronder weergegeven:

Activiteit 1 - Identificeer concepten met betrekking tot interculturele dialoog: In kleine intergenerationele groepen zijn leerlingen verantwoordelijk voor het op een creatieve/illustratieve manier definiëren van woorden die verband houden met interculturele dialoog. De trainer zal voor elke groep een of twee woorden uitdelen (aanwezig in de tabel hierboven). Hierna hebben leerlingen wat tijd om te werken aan de definitie van het woord, dit kan worden gedaan door middel van collage, video op sociale media, tekenen, sketches, muziek en elke mogelijke creatieve en alternatieve manier. Na het produceren van het materiaal presenteert elke groep het aan alle deelnemers, neemt deel aan discussies over de onderwerpen en deelt persoonlijke ervaringen.

Activiteit 2 - Culturele diversiteit en cultureel relativisme - een kaartspel: Deelnemers worden verdeeld in kleine groepen en nemen plaats rond verschillende tafels. Aan elke tafel wordt een set kaarten uitgedeeld en de deelnemers spelen een kaartspel. Elke tafel heeft andere regels. Nadat een deelnemer een spel heeft gewonnen, gaat hij naar een andere tafel zonder te weten dat de regels verschillen van die aan de vorige tafel. Nadat de activiteit is afgelopen, worden de deelnemers gevraagd naar hun ervaring in het spel, hun gevoelens en maken ze een parallel met levenssituaties.

Activiteit 3 - Ontwikkel kritisch denken: Deelnemers worden in groepen verdeeld en analyseren nieuws uit artikelen en sociale media over verschillende culturele perspectieven. Elke groep moet:

- Identificeer mogelijke vooroordelen of stereotypen
- Onderzoek alternatieve perspectieven op hetzelfde onderwerp
- Debat over de gepresenteerde onderwerpen, rekening houdend met de belangrijkste concepten van vooroordelen en stereotypen

Activiteit 4 - Toepassing van de interculturele dialoog - Rollenspel: de deelnemers creëren een internationale markt waar elke persoon een andere culturele achtergrond vertegenwoordigt. Ze moeten onderhandelen, handel drijven en samenwerken met respect voor culturele normen. Sommige van de culturele regels zijn geheim (sommigen mogen bijvoorbeeld geen fysiek contact hebben, anderen kijken niet in de ogen...) en leerlingen zullen moeten omgaan met, zich aanpassen en communicatiestrategieën moeten vinden om te kunnen onderhandelen. Trainers kunnen de regels van elke "cultuur" aanpassen op basis van echte of fictieve regels.

Elke deelnemer krijgt een rol die een cultuur, een beroep en specifieke kenmerken met betrekking tot hun context vertegenwoordigt. Daarna zullen de deelnemers deelnemen aan een internationaal markrollenspel waarbij het hun doel is om met elkaar om te gaan, zich bewust te zijn van culturele normen en manieren te vinden om interculturele dialoog in verschillende situaties toe te passen.

6. Referenties en verder leesmateriaal.

“Intercultural Dialogue.” European Migration Network Glossary, European Commission. Accessed 12 March. 2025.

https://home-affairs.ec.europa.eu/networks/european-migration-network-emn/emn-asylum-and-migration-glossary/glossary/intercultural-dialogue_en.

“Multiculturalism.” Britannica, Encyclopaedia Britannica. Accessed 17 March. 2025.

<https://www.britannica.com/topic/multiculturalism>.

Cole, Nicki Lisa. “Cultural Relativism Definition.” ThoughtCo, Dotdash Meredith. Accessed 18 March. 2025. <https://www.thoughtco.com/cultural-relativism-definition-3026122>.

“Communication Non Violente : Principes.” Outils Psy. Accessed 18 March. 2025.

<https://outils-psy.com/communication-non-violente-principes/>.

Network of European Museum Organisations. Handbook: Museums as Spaces for Intercultural Dialogue (MAPforID). Accessed 10 Apr. 2025.

https://www.ne-mo.org/fileadmin/Dateien/public/service/Handbook_MAPforID_EN.pdf.

“Promoting Inclusion with Football for Unity 2.0.” UEFA.com. Accessed March 27. 2025.

<https://www.uefa.com/news-media/news/0287-19953fea39c0-8fc8aba7f9bf-1000--promoting-inclusion-with-football-for-unity-2-0/>.

“United Nations Alliance of Civilizations.” UNAOC. Accessed March 27. 2025.

<https://www.unaoc.org/>.

United Nations Development Programme. BRIDGE Project Report: Building Relationships and Intercultural Dialogue in Bosnia and Herzegovina. 2021. Accessed March 27. 2025.

https://info.undp.org/docs/pdc/Documents/BIH/BRIDGE_UNDP2021.docx.pdf.

Verder lezen:

“Concepts Glossary | e-Platform on Intercultural Dialogue.” UNESCO. Accessed 10 Apr. 2025.

<https://www.unesco.org/interculturaldialogue/en/concept-glossary>.

European Commission. Voices of Culture: Brainstorming Report—Promoting Intercultural Dialogue and Bringing Communities Together Through Culture in Shared Public Spaces. Mar. 2016.

Accessed 10 Apr. 2025.

https://ec.europa.eu/assets/eac/culture/docs/voices-of-culture/voices-of-culture-brainstorming-report-intercultural-dialogue-2016_en.pdf.

7. Conclusie

Een van de doelstellingen van deze module is het operationaliseren van de interculturele dialoog door trainers uit te rusten met aanvullende instrumenten en technieken om lerenden te helpen van definitie naar actie te gaan. Door de kennis en vaardigheden te ontwikkelen die nodig zijn om deze praktijk toe te passen, bevorderen opleiders wederzijds begrip, respect en sociale cohesie.

In de context van het One Culture-project biedt deze module de tools en strategieën die nodig zijn om geweldloze communicatie aan te gaan, vooroordelen uit te dagen en culturele verschillen te overbruggen.

Door de integratie van de **leren door te** doen-aanpak, probleemoplossing en creatieve expressie, brengen trainers technieken in de praktijk die leerlingen in staat stellen om muren te overwinnen die zijn gebouwd door intolerantie bij het aanpakken van nationalisme en euroscepticisme door middel van dialoog en het opbouwen van een gedeeld gevoel van verbondenheid.

Door trainers uit te rusten met nieuwe, dynamische en boeiende methoden om actieve participatie en verandering te bevorderen en door kritisch denken, actief luisteren en andere essentiële vaardigheden te ontwikkelen die in deze module worden onderzocht, fungeren trainers als trampolines die uiteindelijk een impact zullen hebben op leerlingen door een actieve rol te spelen bij het vormgeven van inclusieve gemeenschappen. Door de praktische toepassing van deze methoden stellen opleiders leerlingen in staat ambassadeurs van de interculturele dialoog te worden, waarbij ze hun stem en creativiteit gebruiken om scheidslijnen te overbruggen en Europese waarden en wereldburgerschap te versterken.

Co-funded by
the European Union

***Nationalisme en euroscepsis overwinnen
door middel van cultuur***